

**Parlamentinio tyrimo dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių
galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus
ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams posėdis**

2018 m. kovo 21 d.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Galime tada pereiti prie parlamentinio tyrimo? Žiūrėkite, palaukite, dar nekviečiame. Noriu tiesiog pasitarti. Ačiū. Šiandien pakvietėme į apklausą buvusius tris premjero buvusio A. Butkevičiaus patarėjus: T. Garasimavičius, J. Pankauskas ir I. Urbonavičiūtė. Klausimas susijęs, aišku, su „Rosatom“ veikla čia ir jo įtaka.

[10:30] (*Živilė Mikėnienė*) - *Fragmentas* 020

2018-03-21

20 failas

Ž. Mikėnienė

Matyt, atsimenate, kada tyrėme M. Bastį, darėme M. Basčio tyrimą, buvo vienas iš epizodų, tai yra susitikimai su „Rosatom“. M. Bastys bandė tarpininkauti tam, kad susitikti su „Rosatom“ atstovais ir padaryti susitikimus su aukščiausiais valstybės vadovais, t. y. su Seimo Pirmininku, premjeru. Iš esmės liko neaišku iki galo, ar tie susitikimai įvyko, taip pat, kas dalyvavo tuose susitikimuose ir ko buvo siekiama tais susitikimais ir kokie rezultatai. Tai primenu kontekstą. Mums pavyko nustatyti tuo metu, kad greičiausiai vienas iš susitikimų su „Rosatom“ atstovais vyko Ignalinos AE 2013 m. vasario 22 d. Tada spauda plačiai apie tai aprašė tą susitikimą, bet apklausoje, kada mes apklausėme mūsų kolegą, jis sakė, kad tokio susitikimo nebuvo. Dabar mums reikia tą epizodą išsiaiškinti ir išsiaiškinti, kas vis dėlto jame buvo kalbama ir kokie sprendimai buvo priimti.

Dabar klausimas mano būtų toks galbūt kolegai A. Butkevičiui. Aš čia matau tam tikrą interesų konfliktą būtent tiriant šitą epizodą, kuris gali kilti, nes tyrėme būtent klausimus, kurie susiję su jūsų veikla. Mano nuomone, būtų teisinga, jeigu jūs nedalyvautumėte šitame epizode, bet, aišku, tai yra jūsų reikalas.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Aš tik noriu pasakyti. Galėsiu nedalyvauti. Aš noriu pasakyti, kad Vyriausybėje jokių susitikimų ten, kur organizavo M. Bastys ar kurioje nors kitoje vietoje, nebuvo. Aš tada aiškiai paaiškinau, kad Ignalinos atominė elektrinė... Tikriausiai tą patį paaiškins (aišku, jeigu galima) ir patarėjai, kad buvo organizuojamas pasitarimas ir mes norėjome, kad tie pasitarimai būtų kiekvieną mėnesį organizuojami, kada iškilo, kad vis dėlto

bus sprendžiamos problemos dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo. Jūs tikriausiai žinote, kad keturis metus konservatorių valdymo laikais beveik buvo ginčai, sprendžiami klausimai dėl skolų. Po to paaiškėjo, kad tame pasitarime dalyvavo ir „Rosatom“ atstovai. Koks „Rosatom“ atstovas dalyvavo ar nedalyvavo ir kuris... Netgi tokios iš esmės ir minties nebuvo, kad jie ar negalėtų ten dalyvauti, nes jie įgyvendino tą projektą. Ir viskas. Tai aš ir pasakiau. Bet tai nereikia išskirti... Gal jie ten ir buvo, nes buvo kalbama apie po to antroje dalyje, kada vaikštinėjome po objektus ir kada paprašė, kad būtų galima pristatyti ir tam tikrus strateginius planus, jie kalbėjo apie Kaliningrado sritį ir Kaišiadorių, atrodo, čia, kur yra hidroakumuliacinė elektrinė. Kruonio, atsiprašau. Ir viskas! Aš tai aiškiai pasakiau, bet tai nereikia...

O su M. Basčiu negalima sieti, nes į M. Basčio prašymus niekas neatsižvelgė, niekas nereagavo, nebent patarėjai pasakys taip. Aš tada sutinku su jūsų, kad būtų labai objektyvu ir nešališka, tikrai galiu nedalyvauti. Dar kartą aš pakartoju, ką aš sakiau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet jūs tada, kada mes jus apklausėme ir būtent klausėme dėl to epizodo Ignalinoje, jūs sakėte, kad ten „Rosatom“ atstovai nedalyvavo.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Jie neprisistatė, kad dalyvavo. Dabar, kai paaiškėjo po to, kada pradėjo gilintis ir patarėjai, kad jie kartu buvo su „Nukem“ ir po to jie... Kada aš paskui dar paklausiau savo patarėjų... Jūs įsivaizduokite, ar galima viską atsiminti, kiek būna per ketverius metus pasitarimų.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aš suprantu, bet...

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Bet kad išskirtinis klausimas būtų, kad susitikti su „Rosatom“ atstovais, tikrai nebuvo. Aš tai dar kartą patvirtinu. Ačiū.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū jums. Ar galėtume tada pakviesti T. Garasimavičių? (*Balsai salėje*) Labas rytas! Sveiki.

[10:35] (*Džilda Šepetienė*) - *Fragmentas* 021

2018-03-21

NSGK

21

D

(*Šurmulyš salėje*) Prisėskite šalia manęs. Gerai.

Labą dieną dar kartą, gerbiamasis patarėjau. Kaip žinote, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas atlieka tyrimą dėl verslo ir kitų interesų grupių įtakos politinei sistemai, politiniams sprendimams, taip vadinamai neteisėtai arba nedeklaruotai įtakai. Vienas iš mūsų tyrimo epizodų, t. y. strateginės įmonės ir strateginiai ūkio sektoriai. Jeigu dar konkrečiau, tai yra tas epizodas, kada „Rosatom“ siekia daryti įtaką per Ignalinos atominės elektrinės uždarymo

projektą tam, kad būtų įgyvendinti jos interesai tiek Lietuvoje, tiek šiame regione. Matyt, teko domėtis, taip vadino M. Basčio, tyrimo rezultatais, jeigu ne, galėsime patikslinti. Mes norėtume jus apklausti apie tą laikotarpį, kada jūs patarinėjote premjerui A. Butkevičiui. Klausimas būtų toks, tiek apie tą laikotarpį, tiek anksčiau. Pirmas klausimas būtų toks. Ar esate kada nors susitikęs pats su „Rosatom“ arba „Nukem“ atstovais? Sakysim, paimkime laikotarpį nuo 2009 metų.

---. Aš asmeniškai?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip.

---. ...konkrečiai klausimas? Ne, nesu susitikęs. (*Kalba ne per mikrofoną, labai prastai girdėti*) ...vienas...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip.

---. Vienas... susitikimą, kad aš organizuočiau ar kas nors kitas organizuotų ir aš būčiau susitikęs konkrečiai... (*Kalba ne per mikrofoną, labai prastai girdėti*) ...nesu.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O bendravęs telefonu, paštu, per tarpininkus?

--. Ne.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Organizavęs tokius susitikimus?

---. Ne. Tikrai ne.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O ar esate susitikęs dalyvaujant kitiems asmenims?

---. Toks vienas susitikimas buvo. Buvo vizitas į Ignalinos atominę elektrinę, aš tiksliai datos neatsimenu, bet čia kadencijos pradžia buvo, gal 2013 metų pradžia, kažkas tai tokio. Buvo išvyka į Ignalinos atominę elektrinę. Premjero delegacija buvo, aš buvau tos delegacijos narys. Vizito tikslas buvo, man atrodo, aptarti problemas Ignalinos elektrinėje, vėluojantys projektai ir taip toliau. Buvo vizitas į pačią Ignalinos elektrinę, paskui buvo susitikimas, nuvažiavimas į objektą B1, t. y. panaudoto kuro saugykla. Tuo metu jina dar buvo statoma ir tenai buvo susitikimas su rangovais, kuriame dalyvavau aš, premjeras ir patarėja Irina Urbonavičiūtė ir tame susitikime dalyvavo „Rosatom“ atstovas Mertenas. Vardo neatsimenu aš. Ten gal ir kiti asmenys dalyvavo, aš jų nepažįstų, to asmens aš nepažįstų, tuo metu pirmą kartą tik jį mačiau. Toks susitikimas buvo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Sakote dalyvavo... Susitikimas su rangovais, galėtumėte patikslinti, kas tie rangovai?

---. Tas vizitas, aš tiksliai neatsimenu, man atrodo gal ten dalyvių sąrašo ir nebuvo taip, kaip mes turime programą, kaip važiuojame į Ignalinos elektrinę ar į kokį nors vizitą, būna programa, tai aš ten tiksliai neatsimenu, galbūt jis buvo pavadintas kaip koks nors problemų aptarimas ar susitikimas su rangovais, nes tie rangovai, turbūt, „Nukem“, kitos kompanijos, subrangovai, jie jau buvo toje

[10:40] (**Saulutė Misiūnienė**) - **Fragmentas 022**

22

NSGK

Saulė

teritorijoje, kur yra B1 (...) statomas, toje teritorijoje, komplekse. Mes važiavome apžiūrėti pačios statybos, Ignalinos atominės elektrinės darbuotojai, vadovai, tuo metu dar buvo senasis vadovas, dabar pasikeitęs, dar nebuvo naujo vadovo, aš kalbu apie D. Janulevičių. Man atrodo (...) vadovas buvo. Ir tame komplekse buvo tie rangovai. Tas, kas prisistatė konkrečiai, tai yra tik A. Mertenas, kuris prisistatė kas jis toks.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Galbūt galėtumėte prisiminti pokalbio turinį, apie ką jis kalbėjo, apie ką buvo kalbama, koks jo buvo pranešimo ar pasisakymo turinys? Kaip jis atsidūrė, nes tiesą sakant tai, ką mes analizavome, kai aplinkybės to susitikimo, tokios A. Merteno pavardės nebuvo, išduodant oficialius leidimus į Ignalinos atomine. Kaip atsidūrė A. Mertenas tame susitikime? Kas organizavo jo atvykimą, susitikimą, kas derino darbotvarkę?

---. Aš gal nuo šito pradėsiu. Susitikimo darbotvarkę tikrai ne aš derinau, ir po susitikimo, aš, realiai apie dalyvių sąrašą net ir nežinojau, jo net ir nebuvo. Tiesiog aš esu delegacijos narys ir aš vykstu į susitikimą. Susitikimas atominėje elektrinėje, paskui į B1 kompleksą, panaudoto kuro. Tada, ten atvykus, buvo tokia iniciatyva, kad reikia su rangovais susitikti, jie turi kažką pasakyti, projekto problemos. Ir mes nuėjome pasikalbėti, konkrečiai aš nežinojau kokie bus konkretūs asmenys iš kitos pusės, iš rangovų pusės tame susitikime. Kaip jūs klausiate, kas tą derino? Aš to tikrai nežinau. Aš tame niekaip nedalyvavau, ne aš organizavau, čia tas klausimas buvo ne mano atsakomybė to vizito ir net ne mano kuravimo klausimas. Aš nelabai jį kuravau, būtent tą, konkrečiai uždarymo projektą. Dėl šito galiu tiek pasakyti.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai, aš vėliau užduosiu. Prašom, Rasa, po to Juozas.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Aš labai trumpą klausimą iš tos pačios temos, iš tų visų susitikimų. Jūsų bendravimas su M. Basčiu, kiek jis kartų kreipėsi, ar nesikreipė, bendravote, ir dėl šito susitikimo, kiek jisai?

---. M. Bastį aš gyvai pirmą kartą pamačiau gal praeitų metų pabaigoje, Ekonomikos komitete, tik kaip naktį. Aš neturėjau su juo kokių kontaktų, net nežinojau kaip jis atrodo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Juozai.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gal pasakytumėte, kokios jūsų atsakomybės ribos ir kodėl vykote į tą susitikimą.

---. Aš tuo metu buvau patarėjas energetikos klausimais, tai kaip ir apima visą energetikos sektorių, bet iš tikrųjų realybė, kad yra tas sektorius platus, yra labai daug klausimų,

tu pasirenki konkrečius klausimus, kur kuruoji nuo iki klausimą. Buvo tam tikri klausimai, kur turbūt, kaip čia pasakyti, buvo kitų žmonių atsakomybė. Šitas konkretus klausimas, vizitas, tikrai nebuvo mano atsakomybė. Aš nebuvo net ir pradėjęs su juo dirbti. Kas susiję su Ignalinos uždarymo reikalais, mano klausimas buvo, mano paties iniciatyva, aš užsiėmiau klausimu dėl radioaktyvių atliekų tvarkymo, buvo iniciatyvos radioaktyvių atliekų tvarkymo agentūrą prijungti prie Ignalinos atominės elektrinės, radioaktyvių atliekų agentūra yra radioaktyvių atliekų tvarkytojas, Ignalinos atominė elektrinė yra darytojas, tas toks nepriklausomumas yra beveik visoje Europoje užtikrintas, institucinis. Iš ministerijos buvo iniciatyvos sujungti, irgi tam tikrų interesų (...), buvo pakankamai mano sistemingas darbas, įdirbis šitą sprendimą pakeisti, užtikrinti, kad tas nepriklausomumas būtų užtikrintas ir dar buvo idėjos ir pinigai skirti, kad radioaktyvių atliekų tvarkymo agentūrai būtų duodamos papildomos funkcijos Ignalinos atominės elektrinės projekto uždarymo priežiūrai, kas buvo padaryta.

[10:45] (**Gitana Kudirkienė**) - **Fragmentas 023**

2018-03-21

23 NSGK

Gi

Mano interesas buvo labiau skaidrinti uždarymo projektus, kontroliuoti konkrečiai ką kalbame apie tą epizodą, apie vėlavimo darbų, papildomų pinigų kažkokį skyrimą su rangovais sprendimą, tikrai tai nebuvo mano klausimas. Čia galiu pasakyti, labiau užsiminėjo pati Energetikos ministerijos patarėja Daiva Rimašauskaitė. Ji buvo Ignalinos atominės elektrinės valdybos pirmininkė, ministro patarėja. Tai labiau jos čia buvo klausimas kuravimo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Tada aš vis dėlto norėčiau grįžti prie turinio, apie ką buvo pokalbis, prisistatymas, ar pasisakymas. Prisistatėme ertmes. Gal galėtumėte ...

---. Konkrečiai aš labai visų detalių neatsimenu, bet kažkiek buvo apie darbų vėlavimą, apie konfliktus su atominės elektrinės vadovybe ir t. t. Piniginiai klausimai. Aišku, buvo paliesti ir kiti klausimai, dėl, tarkime, noras turėti Kruonio elektrinę rezervui „Baltiskaja“ elektrinės, iniciatyvos jungtis nutiesti kartu į Kaliningradą. Tokie visokie. Bet, aišku, pats susitikimas, tai tiesiog buvo išklausyta ir padėkota, ačiū, viso gero ir tiek. Diskusijos nebuvo, galiu pasakyti. Iš viso nebuvo jokios diskusijos. Pats susitikimas buvo formalus. Kažkoks žmogus yra, kažką pasakė, pristatė, buvo paklausyta ir pasakyta, viso gero. Nebuvo jokio atsako į visą šią diskusiją, pristatymą. Sakau, pasiūlymų įvairių buvo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai. Koks to vizito rezultatas? Nes važiuoja premjeras su rimta delegacija. Kokia to vizito buvo funkcija, paskirtis, tikslai, kokie rezultatai? Galbūt galėtumėte pasakyti?

---. Aš manau, tikslai galbūt buvo konkretūs. Keli klausimai dėl vėluojančių rangos darbų, dėl finansavimų. Tu dar keli klausimus tokius keistesnius dėl „Baltiskaja“ elektrinės. Tai noras turbūt buvo kažkas, bet manau, kad iš esmės jokių rezultatų nebuvo pasiekta šitoje... Šito vizito. Iš „Rosatom“ ... žiūri, kaip sakant, ko siekiama ir ar įvyko kažkas? Aš manau, rezultato jokio nebuvo jiems palankaus. Pats vizitas jau premjero elgesys buvo ganėtinai šaltas, labai formalus. Matėsi, kad išklausiau ir viso gero.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O koks tada pačios delegacijos rezultatas? Kaip jūs jį galėtumėte apibūdinti iš to susitikimo?

---. Ta prasme? „Rosatom“ delegacijos?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ne, ne. jūsų.

---. Mūsų delegacija? Aš savo vaidmenį, kaip aš ten buvau, papasakojau. Rezultato jokio. Tu kažkur eini, tau sako, čia yra rangovai, laukia, nori išdiskutuoti, kad pristatyti kažkokius klausimus, tu esi tame susitikime, išklausei ir baigėsi susitikimas ir viso gero. Ir tokie rezultatai.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Kas dar dalyvavo tame susitikime Lietuvos delegacija kaip atrodė?

---. Iš mūsų pusės premjeras A. Butkevičius, aš ir patarėja Irina Urbonavičiūtė.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kiek iš viso žmonių dalyvavo tame susitikime?

---. Iš kitos pusės aš nė vieno žmogaus neatsimenu. Ten buvo daugiau gal. Be to A. Mertenos, kuris, kaip sakiau, prisistatė kas jis toks, kortelę paliko. Dar kažkoks ten personalas buvo turbūt iš rangovų pusės. Aš jų nepažįstu nė vieno. Jie ten ir neprisistatinėjo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kas tada organizavo tą premjero vizitą su nepažįstamais žmonėmis? Vis tiek...

---. Šito aš nežinau tikrai.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aš tik noriu paklausti. O šiaip tai kai organizuojami tokie vizitai, tai premjero, tai paprastai kiek man dabar, kokią ir turiu patirtį, aukščiausio lygio vadovai, net ministrai, paprastai domisi su kuo jie ten susitinka ar kas kieno iniciatyva vyksta susitikimai, ar kas dalyvauja, kas nori susitikti. Tai.... kas tuo metu rengė tą susitikimą? Kas jums buvo aiškinama? Vis tiek jūs buvote premjero patarėjas energetikos klausimais. Buvo karštos diskusijos apskritai dėl to uždarymo. Daug dėmesio. Kas rengė tą susitikimą?

---. Aš kaip ir atsakiau, bet gal pasikartosiu. Pirma, tai buvo kadencijos pradžia.

[10:50] (*Živilė Mikėnienė*) - *Fragmentas* 024

2018-03-21

24 failas

Ž. Mikėnienė

Tokio išgryninimo, kas konkrečiai buvo ir kokie klausimai, nėra. Ten mano buvo labiau iniciatyva šilumos ūkis ir kiti klausimai – elektra. Šito klausimo kuravimas, kaip aš suprantu, labiau buvo iš pačios Energetikos ministerijos iniciatyva ir iš patarėjos.

Dabar kas Vyriausybėje dėliojo tą darbotvarkę, klausimą aš tikrai nežinau. Aš buvau delegacijos narys. To tokio konkretaus vizito gal net ir nebuvo susitikimui identifikuoto. (*Balsas salėje*) Taip. Tikslas buvo iš tikro spręsti klausimą dėl vėluojančių uždarymo, nes tos problemos rimtos buvo. Iki to jau buvo susitikimas su Ignalinos elektrinės vadovybe pas premjerą tuos klausimus diskutuoti ir tada gimė ta vizito idėja turbūt. Ji buvo natūrali, nes tuos klausimus reikėjo spręsti. Tokia forma dėl vėluojančių darbų. Tris metus vėlavo. Bet kas konkrečiai, kaip ten tas įvyko susitikimas, ar jį kas nors organizavo, ar jis spontaniškai įvyko, tikrai aš to nežinau ir aš nedalyvavau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai. O kur tada vyko tas susitikimas? Nes oficialiai leidimai Mertinui nebuvo išduoti? Visam komitetui teko lankytis Ignalinos atominėje elektrinėje, ten yra leidimų sistema. Nepateksi šiaip sau į teritoriją. Yra išankstiniai derinimai, siunčiamos pavardės, ten didžiulės saugos procedūros.

T. GERASIMAVIČIUS. Aš tikrai nesu specialistas, kaip išduodami leidimai, bet tai nebuvo pačios Ignalinos elektrinės pastate.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kur buvo?

T. GERASIMAVIČIUS. Tai sakau, kompleksas yra ... Tai buvo statomas kompleksas. Dabar jau pastatyta saugykla, kur konteineriai, kur panaudotas branduolinis kuras. Tas susitikimas... Mes pirma ten važiavome apžiūrėti Ignalinos elektrinės to komplekso statybos, kaip vyksta rangos darbai. Ten pati teritorija yra ir rangovų teritorija, nes rangovai juk tą projektą stato. Tame komplekse ir buvo...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Tai kur – lauke, patalpoje? Ten yra anгарas, saugykla.

T. GERASIMAVIČIUS. Ten yra namukai.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Kur buvo susitikimas?

T. GERASIMAVIČIUS. Namukai... Aš nežinau, rangovų patalpa.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Rangovų patalpa. Bet ne Ignalinos atominės elektrinės teritorijoje?

T. GERASIMAVIČIUS. Turbūt visa teritorija yra Ignalinos elektrinės. Aš taip suprantu. Vyksta objekto statyba, nes objektas yra Ignalinos, ne rangovo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Kur jūs... Gal prisimenate, kur konkrečiai įvyko tas susitikimas? Kur? Namuke, lauke ar...

T. GERASIMAVIČIUS. Ne, ten namukas buvo. Ne lauke. (*Balsai salėje*)

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aišku. (*Balsai salėje*)

T. GERASIMAVIČIUS. Yra pagalbinės patalpos, kur rangovai bazuojasi. Yra B1 ir yra jų teritorija, kur rangovai turi savo objektus, kaip rangovai. Visur statybose...

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kur kiti jūsų delegacijos nariai tuo metu buvo, kada vyko tas susitikimas – susitikime ar buvo kur nors kitur?

T. GERASIMAVIČIUS. Ne. Delegacija buvo... Tas vizitas buvo platesnis. Man atrodo, ten gal ne tikrai susijęs su Ignalinos elektrine. Mes, man atrodo, važiuojame ten ir į tech. parką Visagino ar kažkur kitur. Buvo platesnė delegacija. Bet kiti delegacijos nariai, kurie su energetika nekuruoja tų klausimų, nedalyvavo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Dabar aš ir noriu patikslinti, kas dalyvavo iš Lietuvos pusės susitikime su Mertinu?

T. GERASIMAVIČIUS. Aš paminėjau. Konkrečiai aš, premjeras ir patarėja I. Urbonavičiūtė.

V. BAKAS (*LVŽSF*). I. Urbonavičiūtė?

T. GERASIMAVIČIUS. Taip.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Tas susitikimas buvo keturių žmonių? Ta prasme, iš jūsų trys žmonės, iš kitos pusės...

T. GERASIMAVIČIUS. Iš kitos pusės rangovai. Rangovų atstovai. Rangovas, aš suprantu, „Nukem“ yra taip? Kas buvo, kas prisistatė, tai... aš tai aiškiai pasakiau. Kiti ten kažkokie žmonės, kurie buvo, jie neprisistatė, aš jų nepažįstu ir...

V. BAKAS (*LVŽSF*). O neatsimenate, kiek jų buvo? Maždaug. Nes kad įsivaizduoti.

T. GERASIMAVIČIUS. Nefiksavau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). 10, 20, 15, 5, 2? Didelis buvo būrys ar... Ta prasme, ar tai buvo...

T. GERASIMAVIČIUS. Tam tikras žmonių skaičius. Aš negaliu pasakyti, ar 5, ar 10, bet kažkas tai tokio.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Iš viso. Taip?

T. GERASIMAVIČIUS. Ne 100.

V. BAKAS (*LVŽSF*). 5–10 žmonių iš viso?

T. GERASIMAVIČIUS. Gali būti. Iš tos pusės aš kalbu. Iš rangovų pusės.

[10:55] (**Džilda Šepetienė**) - **Fragmentas** 025

2018-03-21

NSGK

25

D

V. BAKAS (*LVŽSF*). Supratau.

--. Ir rangovų. Nefiksavau. Sėdim, mes trise esame ir ten pagrindinis, kuris diskutavo, dar kažkoks buvo vertėjas ar ne vertėjas, aš neatsimenu, bet... Ir kiti kažkokie žmonės buvo, bet jie nei prisistatė, nei ten dalyvavo diskusijoje. (*Balsai salėje*)

V. BAKAS (*LVŽSF*). O jūs pažįstate tokį asmenį Jevgenijų Kostiną?

---. Ne, nepažįstu, neteko bendrauti su tokiu.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai. Tada būtų klausimas toks, ar jūs gaudavote tuo metu specialiųjų tarnybų informaciją apie rizikas, procesus energetikos sektoriuje ir taip pat uždarymo, apie tai, kas vyksta aplink uždarymą?

---. Matau taip, aš dėl konkrečios pažymos tikrai negaliu pasakyti, kad tikrai šiuo klausimu jinai buvo ar nebuvo ir aš ją skaičiau, bet taip, aš visą medžiagą gaudavau iš specialiųjų tarnybų. Tos rizikos puikiai žinomos buvo, čia nereikia net pažymų gauti. Visi suvokia, kas kokius interesus turi ir kas ko siekia.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Būtų įdomu tada, kad plačiau papasakotumėte, kokios tos rizikos jūsų galva tuo metu buvo. Tiek, kiek galima viešai kalbėti, nes čia atviras posėdis.

---. Jeigu labai paprastai, tai rizikos kokios? Jeigu yra, aš kalbu grynai iš techninės pusės, kalbant apie projektų įgyvendinimą, nekalbant apie rangovus ir jų specifiką.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip.

---. Mes tuo metu matėme vėluojančius projektus, kurie finansiškai daro, ta prasme, tai yra našta valstybei, vėluojantys projektai. Atmetus kas juos įgyvendina ir taip toliau, tai klausimas daugiau mažiau buvo bandomas turbūt žiūrėti iš Vyriausybės ūkiškai, kaip spręsti situaciją, kaip projektai pajudėjo, nes toks dalykas paprastas, kaip panaudotas kuras, jis baseinuose yra ir turėjo būti jau seniai konteineriuose. Baseinų išlaikymas, vien energijos sąnaudos, ten dešimtimis milijonų kainavo. Taip žiūrėjome per situaciją. Nė vienas ten nebuvo specialistas tos srities, kvietiesi atominės elektrinės žmones ir diskutuoti. Ten irgi įvairių buvo, kaip sakant, nuomonių šioje srityje. Teisiniai procesai buvo irgi brangiai kainuojantys. Gal ten viskas gerai buvo, iniciatyvos geros, bet rezultatų nebuvo dėl įvairių priežasčių, o patį kontekstą, aš manau, visi suvokė, koks rangovas yra, jo rizikos ir taip toliau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai. Bet jeigu mes kalbame apie tokias rizikas, vėlgi, grįžtant prie to susitikimo prasmės. Aš dabar suprantu, kad susitikimas buvo ne Ignalinos atominės elektrinės patalpose, tai yra ne leidimų zonoje, namuke ir pakankamai tokioje nedidelėje aplinkoje, t. y. penki, dešimt žmonių iš viso dalyvavo, taip? Kokia buvo to susitikimo prasmė, jūsų nuomone ar rezultatas, jeigu įskaitant tai, kad jūs žinojote visas rizikas ir skaitėte specialiųjų tarnybų jums pateiktą informaciją? Kokia čia buvo prasmė, kad ten dalyvavo iš esmės „Rosatom“ atstovas? Aš nežinau ar tas susitikimas yra išslaptintas, taip? Aplinkybės ar ne?

---. Kad pats susitikimas buvo organizuojamas ir įvyko, taip.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Jo. Tai ten dalyvavo žmonės, kurie iš esmės siekė šiek tiek...

---. Aš norėčiau gal patikslinti, ką aš minėjau, kad čia nebuvo tokia situacija, kaip jūs sakote, kad, ta prasme buvo informacija, kad tu vyksti, kad ten bus toks asmuo ir tokios rizikos. Buvo vizitas į Ignalinos atominę elektrinę, kad ten bus susitikimas... Aš konkrečiai apie save.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip.

---. Nes apie mane jūs klausiate. Kad aš vyksiu ir susitiksiu, ir ten bus aptarinėjami tokie klausimai, tai aš apie tai nebuvo informuotas. Bendrai rizikas aš puikiai suvokiu jas visas, bet taip, kad tu gauni informaciją, kurioje parašyta, tu negali ten vyksti, nes tokios rizikos, tai taip nebuvo. Mes vykome į Ignalinos atominę elektrinę, kaip sakau, aptarinėti uždarymo klausimų ir vykstant į tą B1 kompleksą apžiūrėti, kuris buvo statomas, buvo iniciatyva iš rangovų pusės ir jinai buvo įgarsinta, kad su jais susitikti, jie nori, na, kaip sakant, pristatyti gal problematiką. Toks susitikimas ir buvo. Aš manau, kad ten Ignalinos teritorijoje yra, bet ten rangovai dirba, toje Ignalinos... Visada Ignalinos teritorija, turbūt, yra platesnė, nei

[11:00] (*Saulutė Misiūnienė*) - *Fragmentas* 026

26

NSGK

Saulė

Visa Ignalinos teritorija yra platesnė negu pačios elektrinės pastatas, visas kompleksas yra, kur saugyklos statomos, atlikimai ir kiti. Vykome mes į tą B1 panaudoto kuro saugyklą ir rangovai... Kas organizavo šitą susitikimą, aš tikrai nežinau, jeigu jis iš anksto buvo organizuotas. Tai tokia situacija, aš buvau pakviestas, aš dalyvis, jame dalyvavau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gera. Aš dar norėčiau jūsų paprašyti papasakoti apie tai, kokia dar buvo to vizito darbotvarkė. Aš supratau, jūs aplankėte Ignalinos AE, susitikote su žmonėmis, tarp kurių buvo „Rosatom“ vienas iš atstovų, „Rosatom“ interesus atstovaujantis A. Mertenas. Kas dar, kokia dar tuo metu buvo tos dienos darbotvarkė?

---. Man atrodo mes važiuojame į Visagino savivaldybę, lyg tai viskas, neatsimenu, kad aš būčiau dalyvavęs kažkur. Gal dar su miesto gyventojais buvo, dar premjeras buvo susitikęs, yra kažkoks kultūros centras. Bet ten jau ne energetiniai dalykai, nesusiję.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, truputį buvau išėjęs, jeigu buvo paklausta, tai nepykite. Bet dabar, kaip suprantu susitikimas su A. Mertenu buvo. Bet mes per M. Basčio tyrimą, jis visą laiką irgi argumentavo, kad jis darė tuos tarpininkavimus, tik dėl to, kad jis

rūpinosi uždarymo procesais, kurie neva tai stagnavo, turėjo problemų, mes jas žinome. Bet galų gale, A. Mertenas yra tas, kuris rūpinasi ne uždarymais, bet rūpinasi naujais projektais. O interesas, įsitvirtinti Lietuvoje, pasidaryti tam tikrą platformą Lietuvoje, skverbimuisi į kitas Europos šalis, Kruonis ir visa kita, tas interesas. Ar susitinkant su juo ir panašiai, buvo suvokiama, kad nebus kalbama apie (...), kad interesas yra toks, o ne uždarymas. Jo paties profilis, kad nebus orientuotas į uždarymo reikalaus, o būtent į plėtrą, į interesų įtvirtinimą.

---. Taip, gal pirma, aš jau kelis kartus atsakiau aiškiai, kad tas vizitas, mano dalyvavimas jame nebuvo... Aš dalyvavau pakvietus, bet ten nebuvo iš anksto. Aš tikrai jo neorganizavau ir nežinojau kas ten bus aptarinėjama ir ar jis iš viso ten dalyvaus. Aš tokio žmogaus iki to susitikimo nepažinojau, su manim nebuvo derinta, kad jis ten dalyvaus, kad bus susitikimas su juo. Bet tie klausimai buvo keliami, ką jūs paminėjote, tame susitikime aš prieš tai atsakiau. Kiti, ne uždarymo klausimai

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Plėtros klausimai?

---. Taip. Kruonio jungčių.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jie kėlė šituos klausimus?

---. Jisai kėlė, taip.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Jis vienintelis kalbėjo tame susitikime apie šiuos klausimus?

---. Jisai juos kėlė. Diskusijos nebuvo, tiesiog buvo išklaudyta ir viso gero. Tą puikiai atsimenu, labai gerai, šiaip jau objektyviai, premjeras gerai pasirodė, į jokią diskusiją nesivėlė, jokių pažadų, nebuvo nieko. Žmogus ateina, jam kažkas išsako, mes visi išklausėme ir viso gero. Netikėtai tas susitikimas toks ir buvo. Kai tu žinai kur eini, tai kažką gali ruošti, o kai tave pakviečia susitikti su rangovais, tu ateini ir pirmą kartą pamatai žmogų, jis kelia įvairius klausimus, tai man tokie klausimai, apie Kruonį duoti rezervų, tiesti jungtis, tai suprantate, aš normalią poziciją turiu šiais klausimais, tai mes net nesvarstėme jų ir niekas nevyko po to susitikimo, kad kažkas rimtai svarstyti, tokių kažkokių įgyvendinimo reikalavimų, iš viso svarstymo...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Žiūrėkite, jūs sakote, kažkas organizavo. Tai kas jus pakvietė į tą atskirą susitikimą be likusių delegacijos narių. Kas, ar vietos vadovybė, ar patarėjas kažkoks? Kaip tai atsitiko.

---. Aš tikrai neatsimenu, nes darbotvarkėje to dalyko nebuvo, kiek aš... Irgi tos darbotvarkės neatsimenu, atsimenu tik kur vykau, prieš akis nestovi (...) Ignalinos elektrine atsimenu, vadovybę, profsąjungos buvo Ignalinos elektrinės, tada vykome į B1 (...). Ir ten atvykus, iniciatyvą susitikti, rangovai

[11:05] (**Gitana Kudirkienė**) - **Fragmentas** 027

2018-03-21

27NSGK

Gi

Punktas ir ten jį atvykus iniciatyva susitikti, rangovai nori aptarti, kas ten tą ... neatsimenu.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet nebuvo planuotas susitikimas su rangovais iš anksto Vilniuje darbotvarkėje?

---. Darbotvarkėje aš neatsimenu kad jis būtų. Bet paskui viešai buvo parašyta, kad buvo susitikta. Tai spaudos pranešime.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai. Kolegos, jūs kelkite ranką, aš turiu keletą dar klausimų, tai klausiu be perstojo, tai jei jūs norite paklausti, nutraukite ir kelkite ranką.

Žiūrėkite, pasikalbame tada kaip su profesionalu. Vis tiek jūs patarinėdamas dviem premjerams energetikos klausimais, matyt žinote apie interesus Lietuvoje šiame regione. Ir „Rosatom“, ir to paties „Gazprom“ ir kas yra „Nukem“. Ar jūs galite pasakyti man, kas tuo laikotarpiu atstovavo oficialiai, nes, matyt, buvo kažkokie kontaktai „Rosatom“ ir „Nukem“. Kas žmones, su kuo jūs tuos klausimus sprendėte? Kas buvo tie tarpininkai?

---. Aš jų nesprendžiau, nederinau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet jūs sakėte, kad rūpinotės uždarymo klausimais.

---. Ne, aš sakiau, kad mano klausimas, mano iniciatyva buvo sustiprinimas priežiūros, konkrečiai su klausimu dėl radioaktyvių atliekų tvarkymo agentūros, kur buvo iš ministerijos...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip, taip, prašom.

---. Buvo iš ministerijos iniciatyva.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Prašau, aš girdžiu.

---. Taip. prijungti prie Ignalinos elektrinės. Elektrinė yra radioaktyvių atliekų darytojas, radioaktyvių tvarkytojas yra radioaktyvių tvarkymo agentūra yra instituciškai atskira, tas nepriklausomumas yra aiškus kaip auditorius. Auditorius mano vertinimu negali būti toje struktūroje, kurią tu audituoji. Yra daug saugiau, jei tai yra instituciškai atskiras. Tai buvo ministerijos iniciatyva jungti, tai buvo pajudėjęs procesas ir organizavimo sąlygos išduotos. Aš sektoriumi pradėjau domėtis, kodėl čia taip vyksta, ar čia yra gerai iš saugumo, ir radioaktyvių atliekų tvarkymo saugumo perspektyvų žiūrėti. Turėjau daug susitikimų, bet čia tikrai manau, kad gal nebuvo, aš ne su Ignalinos atominė elektrine derinau, nes čia turbūt jų interesas buvo prisijungti. Ir dabar tas yra, dabar tas procesas vyksta. Ilgai diskutavome ir toje diskusijoje dar ir svarstymuose atsirado poreikis iniciatyvos, jos buvo anksčiau, pasirodo, ten nuo 2011 metų ar nuo 2009, kad apskritai stiprinti priežiūrą Ignalinos elektrinės uždarymo projektui. Ir buvo

nuspręsta, pirmas, buvo užkirstas kelias prijungti tą tvarkytoją prie darytojo, pakeistas nutarimas panaikintas senas sprendimas ir iniciatyva buvo stiprinti tą priežiūrą, palikti atskirą tvarkytoją, jį sustiprinti kaip tvarkytoją radioaktyvių atliekų. Poreikis radioaktyvių atliekų tvarkymo yra vėliau, nes kol kas dar nėra pastatyti tvarkymo objektai, tai yra P19. Vienas, du. Jiems pastatyti tai ten atliekos, paskui giluminis atlikimas ir ten ... kada jie bus, tada atsiranda tikras poreikis, bet realus, tai yra kompanijos atliekų pristatymui, dėjimui ... bet iki to laiko tas tvarkytojas turi išvystyti normalią kompetenciją. ... daryti.

Buvo dar kita iniciatyva, kad šalia duoti funkciją tvarkytojui, nes tai yra konkreti valstybės įmonė, agentūra, jai galima duoti papildomą ... su priežiūra pačių projektų. Šitų atliekų statybos kaštų, t. t. viešųjų pirkimų ir ... funkcijos buvo duotos.

Dabar jei žiūrėtume vėlavimo projektus pačių objektų, kas buvo ginčai dėl papildomų pinigų, kiti, tai nebuvo mano klausimas. Aš paminėjau, kas mano manymu, ten labiau kuravo šitą klausimą.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Kuravo I. Urbonavičiūtė, ar D. Rimašauskaitė.

---. D. Rimašauskaitė, manau, nuo ministerijos pusės, ir ministras, bet jinai, manau, tiesiogiai galbūt kuravo šitą klausimą, nes prieš tai buvo Ignalinos elektrinės darbuotoja ir valdybos narė ir buvo jo vyriausioji patarėja. Manau, labiau ... Ministras ten irgi dalyvavo. Aš suprantu, kad vis tiek eina klausimai iš Vyriausybės pusės, tai ne per mane pereina. Žodžiu taip atsakyčiau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aišku. O jums yra tekę kada nors ar jūs pažįstate tokius žmones pavarde Tamulis, Puidokas?

---. Tamulio ne, nepažįstu. Puidokas galimai

[11:10] (*Živilė Mikėnienė*) - *Fragmentas* 028

2018-03-21

28 failas

Ž. Mikėnienė

Puidokas.

T. GERASIMAVIČIUS. Ne, Tamulio nepažįstu. Puidokas galimai... Aš jo asmeniškai nepažįstu, neteko kontaktuoti, bet gali būti, kad esu gavęs ar iš jo persiūtą kokią nors info, ar jo vardu tiesiog kokią nors informaciją. Ji ten buvo gauta ir tiek. Aš tokią pavardę atsimenu. Aš pasidomėjau, kas jis toks ir kokių tarnybų buvęs darbuotojas yra. Buvo gauta medžiaga, guli kažkur pas mane stalčiuje.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Jūs gavote kaip... Kada tai buvo?

T. GERASIMAVIČIUS. Pačioje pradžioje. Gal 2013 metų pradžioje, gal 2013 metų pabaigoje. Žmogus ten... Aš sakau, neatsimenu ... galbūt skambino ar rašė, bet gyvai aš jo nemačiau ir, man atrodo, gal ir telefonu tikrai nekontaktavau. Gal per ką nors perdavė.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O koks buvo jo interesas, ką jis ten skambino, prašė?

T. GERASIMAVIČIUS. Ta medžiaga, kuri perduota, tai tokio labiau techninio pobūdžio, kaip suprantu. Aš tikrai nesu jos specialistas. Ten tuo metu, manau, kai buvo ginčas tarp „Nukem“ ir Ignalinos elektrinės, kuri siekė ten ir kontraktus nutraukti, dar kažką tai, man aiškiai matėsi, kad jis yra toje „Nukem“ pusėje kaip darbuotojas. Ar tiesioginis, ar netiesioginis. Ten informacija buvo labiau tokio pobūdžio, kad Ignalina ten... žodžiu, ne taip suprantu, ten bando dirbtinai ką nors kelti klausimus, problemas. Ta medžiaga iš karto matėsi, koks tai interesas. Tokio labiau techninio pobūdžio. Tikrai aš ne inžinierius, labai nesigilinau. Esu gal ten pasakęs, kad ten toks kreipėsi, ir tiek. Kontakto nebuvo su juo, aš nebendravau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai. Kolegos, ar turite... Ačiū, gerbiamas patarėjau, ačiū už atsakymus. Ačiū, kad atvykote. Manau, kad visus atsakymus gavome. Linkime sėkmės saugant Lietuvos energetinę sistemą. (*Balsai salėje*) Dar patarėjas yra?

---. Yra vienas iš sąrašo, kuris buvo toje delegacijoje...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Turime dabar jį? (*Balsai salėje*) Patarėją? (*Balsai salėje*) Gerai.

Dabar mes ką kviečiame? Kas? J. Pankauskas? Ir bus I. Urbonavičiūtė. Gerai. Pakviečiame I. Urbonavičiūtę. (*Balsai salėje*) Vėliau bus. Gerai. J. Pankauskas. Tvarka. Gerai. Laba diena. Prisėskite prašau, gerbiamas Justai. Kol atliekame formalumus, gerbiamas Justai Pankauskai, kaip žinote, komitetas atlieka tyrimą dėl interesų grupių verslo neteisėtos arba nedeklaruotos įtakos politinei sistemai, politiniams sprendimams. Konkrečiai jus pasikvietėme pasikalbėti apie tą laikotarpį, kada jūs buvote premjero A. Butkevičiaus patarėjas. Kalba eitų apie „Rosatom“ interesus Lietuvos energetikos sistemoje ir Ignalinos AE uždarymo procesuose. Norėčiau jūsų paklausti, kad papasakotumėte apie tą įvykį, jeigu atsimenate, kada jūs kartu su premjeru 2013 metais dalyvavote delegacijoje vykstant į Ignalinos atominę elektrinę, į tą regioną. Ar buvo toks įvykis? Ar jų buvo vienas, ar daugiau? Koks buvo jūsų vaidmuo kalbant apie Ignalinos uždarymą ir apskritai energetinius projektus?

J. PANKAUSKAS. Turiu pasirašyti prieš pradėdamas kalbėti?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip. Prašau.

J. PANKAUSKAS. Laba diena, gerbiami komiteto nariai.

[11:15] (*Džilda Šepetienė*) - *Fragmentas* 029

2018-03-21

NSGK

29

D

J. PANKAUSKAS. Laba diena, gerbiamieji komiteto nariai. Taip, pamenu ir dirbau premjero patarėju. Tiesa, dirbau ir buvau atsakingas už jaunimo tuo metu ir sporto klausimus, investicijas, kiek tai lietė bendradarbiavimą ir bendravimą su „Investuok Lietuvoje“, Ūkio ministerija ir, pamenu, tą vizitą, ta prasme, reikėjo pakratyti atmintį ir prisiminti. Vis dėlto prieš penkerius metus vyko ir *pagūglinti*, neslėpsiu, tuo metu vykau ir pamenu, kad buvo susitikimas Ignalinos atominėje elektrinėje su darbuotojais ir administracija salėje, bendras susitikimas. Jo turinio aš tikrai nepamenu. Dalyvavo tuometiniai vadovai skyrių ar departamentų, nežinau, kokia ten yra struktūra, atstovai. Po to aš turėjau atskirą savo programą, pagal savo kuruojamas sritis. Susitikimus savivaldybėje, apskritai apie miesto investicijas kalbėjome ir apie sportą. Tuo metu buvo aktuali irklavimo bazės statyba Visagine. Su tuometiniu sportininku J. Šuklinu bendravome ir po to buvo pagal programą susitikimas su miesto bendruomene ar verslo atstovais. Tai tiek.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Čia visi tie sutikimai vyko dalyvaujant premjerui?

J. PANKAUSKAS. Ne, su premjeru kartu dalyvavome tik susitikime, kuris vyko atominėje elektrinėje. Po to, kaip aš ir sakiau, turėjau savo atskirą programą, susitikimus savivaldybėje ir su sporto atstovais. Po to, kiek pamenu, vakare buvo susitikimas su miesto visuomene, paskutinis susitikimas, kur aš irgi prijungiau ir dalyvavau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Jame dalyvavo ir premjeras ar ne?

J. PANKAUSKAS. Jeigu tai buvo tas vizitas, taip.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O ar jums yra tekę kada nors dalyvauti susitikime, kalbėti, bendrauti tiesiogiai, per tarpininkus su tokiu asmeniu pavarde Mertenas?

J. PANKAUSKAS. Tikrai ne.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Su „Rosatom“ atstovais derinti susitikimus ar bendrauti tiesiogiai, ne tiesiogiai? „Nukem“ atstovais?

J. PANKAUSKAS. Nei tiesiogiai, nei ne tiesiogiai tokių klausimų nekuravau ir su asmenimis jūsų išvardytomis temomis, klausimais nesu bendravęs.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O tada, kai jūs... įvyko tas susitikimas, sakote, Ignalinos atominėje elektrinėje, kokia buvo tolimesnė premjero darbotvarkė? Jūs sakote nuvykote į savivaldybę, kokia toliau buvo premjero darbotvarkė pagal planą?

J. PANKAUSKAS. Tikrai neprisiminsiu. Čia reikėtų pažiūrėti, manau, kad yra protokolai ar vizito darbotvarkė pagal tas visas tvarkas. Tikrai nepasakysiu, nes paprasčiausiai neatsimenu.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Kas derino tą susitikimą, apskritai tą vizitą į Ignalinos atominę elektrinę?

J. PANKAUSKAS. Matyt, kad sekretoriatas, kaip ir visus kitus premjero vizitus derinantis. Aš nežinau, bet pagal visas tvarkas tai turėjo daryti sekretoriatas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Supratau.

J. PANKAUSKAS. Premjero sekretoriatas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gera, ar turite dar klausimų? Gera, ačiū jums.

J. PANKAUSKAS. Ačiū.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Sėkmės! (*Šurmuly salėje*) Matyt jie išsiskyrė. (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Žmogus sako derino, čia atsitiktinai... neatsitiktinai, sako premjerai susitinka su kuo nors, kiti derina. (*Balsai salėje*)

11 val. 40 min. Vadinasi, turime 20 minučių pertraukėlę. Po to susirenkame. Gera?
(*Balsai salėje*)

[11:50] (*Saulutė Misiūnienė*) - *Fragmentas 036*

36

NSGK

Saulė

(*Tęsinys po pertraukos*)

V. BAKAS (*LVŽSF*). ...pakvietėme pasikalbėti. Yra „Rosatom“ įtaką „Lietuvos energetikai“. „Rosatom“, taip pat Rusijos valdančiojo elito, ar Rusijos politinių interesų. Jūs, 2013 metais patarinėjote premjerui A. Butkevičiui.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Visą kadenciją.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Visą kadenciją. Už ką jūs buvote atsakinga?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Už ekonomiką.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Už ekonomiką. Gera. Aš norėčiau jūsų paklausti, galbūt pradžioje laisva forma, kaip atrodė jūsų, kaip patarėjos interesai, ar užduotys, ar veikla, tiek kiek tai susijęs su energetiniu sektoriumi, su Ignalinos AE uždarymu? Ar kažkokios užduotys, pavedimai kaip patarėjai, su tuo susijusi veikla?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne, nes pas mus buvo kaip atskiras patarėjas energetikai. Kiek aš prisimenu, tuo metu, kiek buvo susiję su Ignalinos uždarymo finansavimu, mes bendravome. Aš daug bendravau šita tematika su Finansų ministerijos atstovais, su viceministru. Būtent ten iškilo, neatsimenu grėsmės, man dabar reikėtų pasiruošti, jeigu jūs norite skaičių. Vienu žodžiu, ten buvo didelis konfliktas tarp Ignalinos atominės elektrinės užsakovų ir „Nukem“, GNS, ten dėl tų

konteinerių buvo problemos su mokėjimu, buvo sustabdyti darbai, nes nebuvo atsiskaityta už tam tikrus darbus. Būtent to konflikto rėmuose, kiek aš daugiausiai domėjausi, tai apie finansus, apie tą galimybę finansavimo pratęsimo, nestabdymo, viso šito reikalo. Nežinau, ar atsakiau?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Truputį plačiau, ką reiškia domėjausi apie finansus. Jūs apie kažkuo pakalbėjote, palaikėte...

I. URBONAVIČIŪTĖ. S. Aloyzu Vitkausku, daugiau, nes jis kažkiek dirbo su finansais. Bet man tada reikėtų atgaminti, kokie ten buvo tie skaičiai, jeigu jūs domina konkretika.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Tada einame link konkretikos, skaičiai nedomina, mes juos daugmaž žinome, bet tada einame link konkretikos. Ar jums yra tekę dalyvauti susitikimuose, susitikti, kalbėti, susirašinėti tiesiogiai, netiesiogiai, per tarpininkus, su „Rosatom“, Rusijos korporacijos „Rosatom“ vadovais, atstovais, tarpininkais?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Taip, vieną kartą teko dalyvauti susitikime. Čia buvo tas vizitas į Ignaliną, praktiškai vienintelis, kuriame aš dalyvavau. Ten buvo apart Ignalinos tematikos, buvo verslo reikalai, inkubatorius Ignalinos miesto, dėl vystymosi. Čia gal neįdomu. Tiesiog, kaip aš prisimenu dabar, po to bendro susitikimo su profsąjungom, su Ignalinos darbuotojais, su rangovais, „Nukem“, GNS. Kaip aš suprantu, ten buvo „Rosatom“ atstovai, jie tiesiog pasiprašė 15 minučių susitikimo, taip neplanuotai. Premjeras sako, po to, kai aplankys aikšteles, jeigu liktų laiko, į pabaigą mūsų vizito, kadangi aš gerai moku rusų kalbą, tai aš dažniausiai su tais, kur vykdavo rusų kalba, dalyvaudavau, kad jis vienas ten neitų. Mes dviese buvome tokiaame susitikime, tikrai labai trumpame. Kaip aš suprantu, ten nelabai prisimenu tų žmonių, bet lyg tai A. A. Mertenas, paskui atgaminau, Aleksandras. Tuo metu jis kalbėjo būtent apie Kaliningrado elektrinės statybos perspektyvas. Ir taip davė suprasti, kad jie norėtų, kad ir Lietuva kažkokia forma prisijungtų prie to projekto,

[11:55] (*Gitana Kudirkienė*) - *Fragmentas* 037

2018-03-21

37NSGK

Gi

Lietuva kažkokia forma prisijungtų prie tų projekto bendradarbiavimo, ar čia būtų Kruonio pajėgumų nuoma, ar kažkokiu mums priimtinu būdu. Aš prisimenu, kad premjeras padėkojo mandagiai, tuo ir baigėsi. Nes paskui kažkokių kalbų apie tuos pasiūlymus pas mus nebuvo. Nes mes tada jau pradėjome užsakinėti studiją, rodos, švedams, apie galimybę atsijungti nuo Rusijos BRELL. Tas pasiūlymas visiškai nebuvo įdomus, bent kiek aš žinau. Tiek aš

vienintelį kartą buvau su jais susitikusi. Daugiau jokių susirašinėjimų ar kokių nors kalbų, ar kokių nors vizitų, ar oficialių susitikimų nebuvo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kas organizavo tą vizitą? Kas Vyriausybėje organizavo darbuotojų...

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ignalina.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Taip.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Aš tiksliai nežinau, matyt, ten sekretoriato vadovė kalbėjo, bet buvo, dažniausiai premjeras sako, kad ten konfliktinė situacija, ten buvo netgi toks prašymas iš Vokietijos ambasados kaip ir pasijungti aukščiausiam lygyje dėl sustabdytų darbų, nes čia yra „Nukem“, ir GNS prestižas. Pačiam aukščiausiam lygyje buvo prašymas ir premjerą įsikišti į šią problemą. Ir jis, kaip ir pasakė, kad aš atvažiuoju. O kas konkrečiai sudarė tą programą, aš nedalyvauju tame procese, čia ne mano darbas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet jūs važiuodama žinojote programos darbotvarkę? Paprastai...

I. URBONAVIČIŪTĖ. Apytiksliai. Kad ten būtų susitikimas Ignalinoje su profsąjungos bendras susitikimas, ekskursija tokia. Ne ekskursija, o objekto lankymas, parodymas ir po to jau susitikimas su ignaliniečiais verslo inkubatoriuje.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kada jūs sužinojote, kad susitiksime su A. Mertenu?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Kai jis priėjo prie mūsų komandos. Gal ne jis asmeniškai, žinokite, aš tikrai veidu neprisimenu, aš jo nepažįstu. Ten ar jis priėjo, ar jo koks padėjėjas, pasiprašė, aš šito...

V. BAKAS (*LVŽSF*). O prie ko priėjo? Galite prisiminti? Prie ko, prie premjero tiesiogiai?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Šito momento neatsimenu. Žinote, ne todėl kad nenoriu pasakyti, gink Dieve, bet ne prie manęs asmeniškai, bet gal prie tos grupės kažkaip pasiprašė. Aš dabar atsimenu kas važiavo ten. T. Gerasimavičius, aš važiavau, kažkas iš sekretoriato gal važiavo. Kas ten lydėjo gal? Šito neprisimenu prie ko konkrečiai. Nes ten vokiečiai priėjo, sako mes norime jums viską parodyti. Ir mes tenėjome ir diskutavome tose patalpose ilgą laiką. Jie ten labai audringai aiškino savo situaciją. Ir šitie sako, mes irgi norėtume 15 minučių jūsų dėmesio.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O tai buvo kur? Ignalinos patalpose?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Pačios Ignalinos atominės elektrinės. Man atrodo, čia buvo po to bendro susirinkimo, bet žinote, tiek jau laiko praėjo...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai, o galėtumėte papasakoti apie turinį, apie ką buvo? Kolegos, jei turite klausimų, sakykite, nes aš, koks buvo pokalbio turinys, to susitikimo turinys, kas dalyvavo ir kas buvo susitikime jau su A. Mertenu?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Dalyvavo iš mūsų pusės dviese. Premjeras ir aš.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O T. Gerasimavičius?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne, jis nedalyvavo. O iš jų pusės aš tikrai tų pavardžių, kai nebendrauju...

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kiek žmonių?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Gal du ar trys. Nežinau, kas iš jų vietinis buvo, o kas tie vadai ar kokie nors atstovai. Kai A. Mertenas prisistatė, tai aš taip ir supratau, kad jis ten kaip ir pagrindinis. O kiek ten buvo, nežinau, sakau, dabar sunku atgaminti, gal kokie trys. Nes kažkas palydėjo, atvedė irgi ten kažkokia statybinė patalpa buvo, nes šalta buvo lauke. Pokalbis buvo, kiek aš prisimenu, labai trumpas ir apie tai, kad jie statys, ar pradėjo statyti Kaliningrado atominę ir jiems būtų labai įdomu tas Kruonio rezervas, nes ten kiek aš žinau, toje energetikoje nelabai gaudausi, tai ir toks jis taip pasiūlymus, kiek supratau iš konteksto, gal Lietuva norėtų kokia nors forma prisijungti.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O tai buvo kas? Pristatymas, prezentacija, dokumentų paketas, pasiūlymai?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne. Jokių pokalbių, jokių nieko, grynai už tokio staliuko toks pokalbis. Sakau, labai trumpas buvo tas pokalbis, premjeras skubėjo, sako labai neturiu laiko.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai, Rasa, po to Jonas.

[12:00] (*Živilė Mikėnienė*) - *Fragmentas* 038

2018-03-21

38 failas

Ž. Mikėnienė

Premjeras skubėjęs, sako labai neturiu laiko.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerai. Rasa, po to Jonas.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Čia pirmiausia mūsų sekretoriato gal noriu paklausti. Jie labiau laike tuos išsidėstę dalykus yra. Dabar mes kalbame apie susitikimą, kuris buvo jau po susitikimo su V. Gedvilu Seime ar iki? Po. Ir susitikimas su V. Gedvilu Seime jau buvo aprašytas spaudoje? Jau buvo aprašytas. Čia labai svarbios detalės yra vis dėlto. Jūs dabar buvote tokia svarbi patarėja. Aš sunkiai įsivaizduoju. Aišku, man premjere neteko dirbti ir tikiuosi, kad niekada neteks tokio sunkaus darbo, bet kiek žinau, vis tiek šiek tiek Vyriausybės darbą, tai žinant, kad tai yra saugomas asmuo, žinant, kaip yra ruošiami susitikimai, vizitai, išvykos, žinant, kad nebūna atsitiktinių dalykų, pokalbių šiaip sau, žinant, kad ponas Mertinas... Tai kaip ten buvo?

---. Reiškia taip. Su V. Gedvilu buvo susitikimas 2013 m. vasario 13 d. Tada...

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Žiniasklaidoje jau buvo.

---. Tada Ignalinoje šitas susitikimas buvo vasario 22 dieną, žiniasklaidoje – vasario 23 dieną. Tai yra kitą dieną viskas.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Bet po susitikimo jau su... (*Balsai salėje*) Aha, Ignalinoje. Aišku. Tai dabar tęsiu. Žinant apsaugos reikalavimus, žinant, kad turi deklaruoti viską sekretoriatas, apsaugą, kiek aš suprantu, su kuo tie buvo susitikimai, jie turi apžiūrėti visas patalpas, viską, žinant, kad Mertinas negyvena Lietuvoje... Ar aš čia klystu? Mertinas atvažiavęs iš Maskvos turi būti. Kaip? (*Balsai salėje*)

---. Dalį laiko gyveno Ukrainoje, dalį laiko...

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Bet ne Lietuvos pilietis ir ne Lietuvoje gyvenantis žmogus. Nėra taip, kad žmogus čia Visagine gyvena, išgirdo, kad atvažiuoja premjeras ir atėjau – labas susitikti su valstybės premjeru. Niekaip negali įtikinti kalbos apie tai, kad staiga susitikimo metu, kuris organizuojamas jūsų sekretoriato, prieitų žmogus, nusileidęs lėktuvu iš Maskvos ir sakytų: labas, atsitiktinai aš čia su jumis susitikau. Neįtikinsite nieko. Tai kažkas turėjo tą organizuoti. Gali būti, kad ten jūs buvote pakišti kažkaip ir nežinojote, bet kažkas turėjo tai organizuoti. Dabar, kai mes jau žinome, kas tai organizavo, tai yra galbūt ir viena situacija, bet vis dėlto labai norėčiau, kad jūs atvirai papasakotumėte apie visus M. Basčio ir gal kitų nežinau, tos aplinkos žmonių siekius, per ką jie buvo transliuojami, ar tiesiai premjerui, ar per jus, ar per kitus žmones dėl to susitikimo su „Rosatom“, nes tai buvo jo interesas. Jis vedė čia pas V. Gedvilą ir t. t. Paskui dar turėsiu irgi...

I. URBONAVIČIŪTĖ. Matot, jeigu aš žinočiau, kad čia bus tiek dėmesio šitam susitikimui, aš, aišku, būčiau ten kaip nors užprotokolavusi ir ... Apie tai, kad ten M. Basčio iniciatyva, tai aš sužinojau tikrai dabar per apkaltos procesą, nes kokia aš bebūčiau svarbi jūsų nuomone, bet aš tikrai ne visuose susitikimuose ir tuo labiau pokalbiuose su Seimo nariais dalyvavau ir žinojau, nes tiesiog neturėjau reikalo man kažką pranešinėti premjeras. Aišku, aš suprantu, kad iš jūsų pusės gal tai atrodo iš tikrųjų... bet aš sakau taip, kaip ką aš žinau. Gal aš kažko nežinojau.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Tada pasakykite savo versiją, kaip Mertinas ten atsirado.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Aš manau, kad kaip aš įsivaizduoju, kad ten buvo „Nukem“ atstovai ir, matyt, per tą atstovavimą jis... Bet šito, žinokite, aš bijau fantazuoti, nes tikrai bijau kažką tokio pasakyti grynai, kad savo fantazijos... Tikrai nežinau.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Vis tiek visai nesusiveda. Kadangi jau vieši yra pasisakymai M. Basčio, kuris 2013 metais kalbėjo vienaip, kalbėjo tai, ką jūs dabar sakote ir, man atrodo, kad jūs tiesą sakote, kokie buvo interesai Mertino susitikime būtent Kaliningrado atominė, būtent jam reikalingas Kruonis, jam reikalingi rezervai ir t. t. Bet M. Bastys tyrime čia,

toje pačioje vietoje sėdėdamas, jis aiškino visai ką kita. Jis aiškino, kad jo susitikimai buvo būtent dėl „Nukem“, dėl uždarymo reikalų, dėl kitų dalykų. Kai „Nukem“ yra visai kita atšaka „Rosatom“, visai skirtinga sritis, kuo ji užsiima skirtingai nuo ... „Rosatom“, kur atstovauja Mertinas. Mano abejonės išlieka ir nemanau, kad čia buvo „Nukem“ vien tik tai tas suorganizavimas.

[12:05] (Džilda Šepetienė) - Fragmentas 039

2018-03-21

NSGK

39

D

Ir nematau, kad čia buvo vien tik „Nukem“ tas suorganizavimas. Premjeras, akivaizdu, kad turėjo žinoti apie tą susitikimą ir geriau būtų, kad jūs atvirai pasakytumėte apie tai, kad tas susitikimas, apie tą susitikimą būtent toje vietoje buvo žinoma iš anksto.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Matot, jeigu aš norėčiau būtinai jums įtikti, aš galėčiau pameluoti, kad taip ir buvo. Bet, deja, aš tikrai to negaliu pasakyti. Kiek aš žinau, čia buvo gana netikėta.

Kas ten prieš tai, gal buvo kokių nors pokalbių apie oficialius susitikimus, čia vėlgi premjero reikia klausti. Mano žiniomis apie tai net nebuvo kalbos, kad susitikti kur nors ar premjero ofise, ar kur nors kitur Seime, ar kur nors, nes aš girdėjau jo nuomonę, bet čia vėlgi, girdėjau, kad jis sako aš labai nenoriu šito.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Tada mano klausimas vėl. Jeigu Lietuvos valstybėje įmanoma taip, kad Lietuvos premjeras vizituotas vieną iš Lietuvos regionų, jam nieko nežinant, yra nuleidžiamas kažkas iš dangas, kažkas mistinis, nuleidžia iš dangaus kitos valstybės visiškai priešiškus interesus turintį žmogų ir jam pakiša, kad jis su jais susitiktų, jis net neparengtas, neturi nei tezių, nežino apie ką bus kalba, nežino kas tas žmogus yra, tai kas nors nukentėjo dėl to iš sekretoriato? Aš neįsivaizduoju, kaip galima toliau dirbti? Pavyzdžiui, jeigu man taip būtų, kad aš esu priešpastatoma prieš užsienio valstybės verslo atstovą ir aš net nežinau ką su juo kalbėti, taigi kiekvienas žodis premjero tai yra ne mūsų čia plepėjimas, labai atsiprašau, irgi svarbus, irgi protokoluojamas. Bet mes kalbame iš..., o premjero yra visai kitoks lygis ir paruošimas. Kodėl jūs toliau visi dirbote tame sekretariate? Jums ką, nei papeikimo nebuvo, nei nieko už tai?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Na, čia vėlgi, ne man klausimas matyt.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Jonas Jarutis. Kolegė Rasa iš principo mano klausimą, bet aš dar norėčiau. Teko organizuoti premjero vizitą į regionus, priiminėti ir prezidentus dirbant tam tikrą

darbą, tai iš tikrųjų, na, nebūna taip, kad nebūtų suderinta darbotvarkė ir aprašoma su kokiais žmonėmis bus susitinkama, tam tikra dosjė surenkama. Dabar neseniai premjero vizitą į Rokiškį organizavome, visos tos procedūros atliekamos. Tuo labiau kad jūs, kaip premjero ekonomikos patarėja, manau, tikrai turėjote turėti tą preliminarą darbotvarkę, su kokiais žmonėmis susitiksite. Gerai, sakykim, hipotetiškai atsiduriate ten B1 ar B2 objekte. Yra apsauga, na, kiek aš matęs, kiek susidūręs, taip neprieisi, vis tiek kas nors turėjo tarpininkauti tarp Vadovybės apsaugos departamento, premjero ir to žmogaus, kurį nori pristatyti premjerui. Gal jūs pamenate kas galėjo ten būti iš tos aplinkos tenai?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Tikrai neatsakysiu dėl apsaugos, jinau lydėjo premjerą. Aš nežinau, dabar neprisimenu. Bet jeigu lydėjo, tai jis vis tiek turėjo būti už durų, susitikime nedalyvavo, kiek aš žinau, bet jie ten visada eina kartu. O ko jūs labai...

J. JARUTIS (*LVŽSF*). ...kokioje aplinkoje?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne, ten visiškai jau įvažiuojant į teritoriją yra jau visi patikrinimai. Dėl to susitikimo, aš vėlgi galiu spėlioti, kaip sakyti, kad tiesiog pasinaudojo „Nukem“ situacija tam tikri „Rosatom“ atstovai, bet čia vėlgi. Bent, sakau, per mane, kažkokie susitikimai ir susitarimai tikrai nėjo. Daugiau, matyt, nepadėsiu šioje srityje.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Dar patikslinti, kaip kolegė sakė. Ar sandoriai buvo įvykę „Nukem“ tapimo?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Taip.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Jo.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Rusų...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Jis buvo rusiškas.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Tais metais jie, man atrodo, ten...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Dar? Gerbiamoji patarėja, jūs minėjote, kad jūs visą kadenciją išdirbote patarėja, didžiulę patirtį turite.

I. URBONAVIČIŪTĖ. ...taip.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Tas susitikimas, ar jums štai dabar, vis tiek, galbūt mes čia per daug sureikšminame, gal dabar Jonai, taip rimtai organizuojami susitikimai, bet jeigu vertinti pačią kultūrą, jo organizavimo stilių, be, kaip suprantu, atmintinių, be darbotvarkių, nes mes... (*Balsai salėje*) Ar tai buvo tradiciniai tokie premjero, jis galbūt buvo toks laisvesnis žmogus, ar tai yra kuo nors netradicinis susitikimas?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Atmintinis, kai užsienis, tai tikrai būdavo. O po regionus, aš neatsimenu. (*Balsai salėje*) Ne, Lietuvos teritorijoje. Nerašėme mes

40

NSGK

Saulė

Aš neatsimenu. Lietuvos teritorijoje, nerašėme mes tokių, nereikėjo. Bent aš tikrai nerašiau, o darbotvarkė buvo kažkokia, tokia bendra, kada kam važiuoti. Tai tikrai buvo, mūsų Sekretoriatas tai darė. Bet aš dabar galvoju, ataskaita? Turbūt, kadangi aš pati nerašiau, tai man atrodo, kad nelabai buvo. Nors aš sakau, reikia paklausti tų, kurie tvarkė tuos dokumentus.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Premjeras dar buvo tik pirmus mėnesius dirbantis, jūs tai turite didesnę patirtį. Tai vis teik, suvokiate, kad su užsienio valstybės atstovais susitinkate?

Antras dalykas, jeigu su užsienio valstybės atstovais susitinkant, žinant kad tai yra „Rosatom“ ir matant, ko klausia, kokiomis temomis kalbasi, tai ar tie pokalbiai, noriu fiksuoti, kad būtų protokole, ar tie pokalbiai buvo iš tikrųjų fiksuoti atmintinėje? Jeigu fiksuoti, tai tada kur buvo nusiųsti? Jeigu atmintinės nebuvo, tai dar tada liūdnesnis klausimas, kodėl nebuvo? Nes yra juk energetikos ministras, kuris tą failą žino, buvo jau tada paskirtas, yra Užsienio reikalų ministerija, kuriai tai yra svarbu. Gal gale, kodėl nepranešta Valstybės saugumo departamentui apie faktą, kad jeigu jūsų versija keliant, kad jeigu „Nukem“ atveda kitos „Rosatom“ šakos vadovą į susitikimą su premjeru, tai yra labai rimtas klausimas. Kas toliau buvo, ką po to darėte? Ar informavote atitinkamas institucijas? Ar jos turėjo rinkti medžiagą kažkaip prieš savo premjerą, kitais būdais.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Protokoluota nebuvo, VSD nebuvo išsiųsta. Kas ten dar? Vienu žodžiu, nieko mes nedarėme. Gal čia dėl patirties stokos, buvo pirmini mėnesiai, kaip jūs minėjote. Gal dėl to, kad iš tikrųjų nesureikšminome to susitikimo, nes jokio tęsinio po šito susitikimo, ar aptarimo, ar kažkokių pasiūlymų, ar kažkokio tokio nebuvo, nes tai mums buvo Vyriausybėje tiesiog neįdomu. (*Balsai salėje*) Aš sakau, ką aš prisimenu. Žinote, man, kaip sakyti, čia dabar didelis triukšmas, tuo metu nebuvo tokio didelio.

---. Kada tas vizitas buvo?

---. Vasario 22 dieną.

---. O kada (...) buvo? (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*)

---. Ne, po to... (...) Kurią čia dieną?

---. 23 dieną.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Iš tikrųjų keista, ypač tokiom figūrom, kai susitinkate, gerai, (...) kažkam pranešti, pasidalinti?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne, tai dabar aš aišku, jeigu čia būtų mano darbas. Energetikos ministras kalbėjo su premjeru, kažkaip Vyriausybė, nežinau kažką. Bet oficialiai kažkokių tolimesnių žingsnių nebuvo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aš noriu jūsų paklausti, jūs sakote A. Mertenas, iš kur jūs žinote jį?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Todėl, kad aš paskaičiau žiniasklaidoje, kas ten buvo.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O anksčiau jūs jį žinojote? (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*)

I. URBONAVIČIŪTĖ. Tiesą sakant, aš iš viso pamiršau kas ten iš tų vadų buvo. Pakėliau „Delfi“, žiūriu A. Mertenas.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) ...jeigu galima, turėjo kontaktų iki to susitikimo Ignalinoje? Jis skambino jums?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Visų pirma mano lygis ne toks, kad man M. Bastys skambintų. Aš su juo praktiškai... (*Balsai salėje*) Tai dabar, kai aš jį pažįstu. Tada aš jo nepažinojau, tai ką man ten, sveiki, sveiki. Jis man neskambino, sakau, čia visiškai ne mano failas ir čia taip...

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mes nelabai žinome vieno dalyko, kaip A. Mertenas surado premjerą, (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) Niekas negali paaiškinti, nu niekas.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Nusipirko bilietą ir atvažiavo.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Vis tiek turėjo žinoti. (*Balsai salėje*)

I. URBONAVIČIŪTĖ. Aš tai tikrai ne.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Gerbiamoji, aš dar norėčiau jūsų paklausti, jūsų veiklos dalis buvo susijusi su uždarymu, sakėte finansiniai klausimai.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Mažai, mes tik per pirmas dienas bandėme, kai bandai viską apgrėbti, kas tik ateina, sako problema, tai premjeras pas mus labai toks

[12:15] (*Gitana Kudirkienė*) - *Fragmentas* 041

2018-03-21

41NSGK

Gi

Bandai viską, kaip sakyti, aprėpti, kas tik ateina, sako, problema. Tai premjeras pas mus labai greitas ir gal dėl to, yra to, apie ką ir ponia Rasa kalbėjo, kad nebuvo to formalumo ir būtent, jeigu kas nors labai prašosi pasišnekėti, tai premjeras dažniausiai sutikdavo, kad prašom. čia nebuvo, kad čia protokolas, čia kokie nors labai formalūs dalykai. Labai gyvas daiktas. Tame tarpe apie finansavimą. Kadangi man pasakė Finansų ministerija, mes su jais pažįstami iš senų laikų, kai aš dirbau Kanceliarijos departamento direktore, tai visi tie ryšiai yra ir tiesiog ateina, sako, čia problema, čia yra sustabdyta, mes galime prarasti europinę paramą ir t. t.

Šiame kontekste aš irgi dalyvavau su premjeru ir sakiau, ką man Finansų ministerija duoda informaciją, kad čia yra problemų, kurias reikia kuo greičiau, nebūtinai tik Vokiečių ambasada statė tą problemą, mes patys sakėme, kad reikia ką nors daryti, nes jau ten buvo sustabdyta gana ilgą laiką. Dabar neprisimenu. Ir dėl tos kokybės tų konteinerių, kad čia tarptautinis skandalas gali būti, reikia kuo greičiau kaip nors spręsti tą užsitęsusį konfliktą ir pačioje Ignalinos elektrinėje, ir su užsakovais, ir su...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet jums yra tekę dalyvauti derybose iš „Nukem“ pusės? Kaip jūs konfliktą sprendėte?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Su niekuo nedalyvavau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). O kas jūsų tą failą išvis kuravo? Kas tos problemos šeimininkas?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Aš manau, kad finansų. Aš nežinau, ar derybose, bet šiaip tai energetika, Energetikos ministerija. Gal kažkiek Finansų, kiek čia buvo susiję su tais tarptautiniais failais. Bet gal daugiau žinodavo tuo metu vis dėlto Energetikos ministerija. Aš sakau, tą informaciją gaudavau iš A. Vitkausko, iš jo komandos, kad ten tikrai blogai ir reikia kištis...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aišku. O jūs apskritai esate susitikusi, tarkime, ar Lietuvoje, ar ne Lietuvoje, su „Rosatom“, „Nukem“ ar jų kažkokių dukterinių įmonių atstovais bendravusi?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jūs ten kažkada važiavote į forumą Peterburge 2015 metais, ... praėjus ... Nebuvo jokių?...

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne, ne. Mes visur ėjome su ambasadoriumi, tik keli žmonės ir ten jau taip gražiai elgėmės, nes jau tada įtampa didėjo. Grynai, kaip sakyti, atsargumo visos priemonės buvo taikomos. Bet aš jų ir nepažįstu. Jeigu būčiau norėjusi, man...

V. BAKAS (*LVŽSF*). O jums yra pažįstamos tokios pavardės, kaip Puidokas, Tamulis? Esate girdėjusi apie jas?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Puidokas? Dabar priminkite, kokios ten buvo pareigos?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aš tik įvardiju, jūsų noriu paklausti. (*Balsai salėje*)

---. Seimo narys valstietis, jis Žaliųjų partijos...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ne, čia rimtai, kolegos!

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne, tiesiog pas mus kanceliarijoje buvo Puidokas. Gal aš tą.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Kęstutis Puidokas.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aišku. Ką iš esmės...

I. URBONAVIČIŪTĖ. Nepadėjau...

V. BAKAS (*LVŽSF*). A, ar jums yra tekę girdėti ar pažinoti tokį J. Kostiną?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Aš aišku girdėjau iš erdvės, net asmeniškai tai ne.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet jis nedalyvavo tame susitikime?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Aš manau, kad žinote, kadangi pristatė tik A. Mertenas, kitų aš nežinau kas jie, aš manau, kad gal ir ne, nes nebuvo apie tai niekur kalbėta. Kažkokie vyrukai ten buvo kaip ir jauni porą, bet ar jie patarėjai, padėjėjai, ar čia vietiniai „Nukem“ atstovai, tai...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Jie nekalbėjo?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Ne. Kalbėjo vienas žmogus, apie ką aš jums pasakojau ir tuom ir baigėsi. Ačiū, ačiū, viso gero.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet tai vis tiek grįždami, vis tiek toks jums, kaip ekonomikos patarėjai, tai iš esmės projektas, kuris yra labai masinantis, kuris turėtų įtakos Lietuvos ekonomikai. Aptarinėjote jį kaip nors, kalbėjote apie tai?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Kalbėjome tik tame kontekste, kad Energetikos ministerija užsisakinėjo jau būtent kiek kainuotų atsijungimas arba likimas. BRELL kaip tai atrodytų, ten buvo 5 scenarijai. Bet čia, man atrodo, buvo vėliau. Ne tuo metu. Tuo metu, sakau, jokių nebuvo. Sakau aš asmeniškai taip nesureikšminu tų susitikimų. Šios dienos kontekste, kai geopolitinė situacija pasidarė tokia, tai jo, man atrodo, kaip aš taip iš tikrųjų, gal ir atmintinės reikėjo, ir kokių nors tokių veiksmų, apie ką jūs kalbate. Aš dabar tą tikrai daryčiau. Bet tuo metu susitikome, na pašnekėjo jie iš mandagumo, bent aš taip vertinu tą susitikimą.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet, gerbiama Irina, vis tiek šis pasiūlymas dribsi su Kaliningradu iš principo prieštaravo atsijungimui nuo BRELL. Suvokimas buvo, kas tai yra, kas per pasiūlymas?

I. URBONAVIČIŪTĖ. Tai pasiūlymas buvo, ar jūs norėtumėte dalyvauti kaip partneriai ar dabar aš nefantazuosiu. Taip konkrečiai aš tos citatos pabaigos jums negalėsiu pasakyti, bet kontekstas buvo, kad mes statome, mums reikia Kruonio ir gal jūs norėtumėte partneriauti. Toks kontekstas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ar turime dar klausimų? Ačiū už kantrybę, ačiū už atvykimą, už tokį pasakojimą.

I. URBONAVIČIŪTĖ. Atsiprašau, jei nelabai padėjau, su ...

V. BAKAS (*LVŽSF*). Labai gerai. Puikiai padėjote, ačiū jums. Sėkmės, geros dienos. Iki. Kolegos, matote, yra labai svarbu. Pažiūrėkite kas dedasi. Žmonės iškrenta iš dangaus. „Rosatom“ tos net VSD nepraneša, nepasako. Jūs įsivaizduojate, prie bet kurio jūsų dabar prieitų „Rosatom“ vadas, na kad ir nepatyrę politikoje, tai matyt, užsisuktų smegenėlės.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) ... kaip čia kas buvo, bet šitos patarėjos stalas... visą laiką ji pasižymėjo tam tikrais bandymais ir „Dujotekana“ sukurti išskirtines sąlygas, ir tas vizitas 2015 metais į Peterburgo verslo forumą, kai buvo ...

---. Čia labai graži kaukė.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Bet ar mes galim ką nors padaryti? (*Kalba visi kartu*)

---. Net neabejoju, kad čia ... dviese buvo.... (*Balsas salėje*)

---. Pravardžiuodavo mis „Gazprom“.

---. Taip, taip. (*Balsai salėje*) Čia buvo dujos.

---. Atsiprašau, gal dabar ką šnekėsime, galime jau nebeįrašinėti, stenografuoti?